

la
rą
n
ia
v
v
ć
l.
a
e
i
)
:
:
:
Andrzej Potocki /k 47-48/ dziennikarz, w czasie pracy reporterskiej uzyskał informacje o tragedii mieszkańców narodowości ukraińskiej w Terce. Relacje te były mu przekazywane przez mieszkańców okolicznych wiosek.

W roku 1992 rozmawiał z rodziną uratowanego z płonącego domu Bazylego Soniaka. Jak wynikało z ich relacji Bazyli Soniak nigdy nie skontaktował się z matką zamieszkałą w okolicach Stargardu Szczecińskiego, ani z nikim z rodziny.

Jan Łoszyca /k 113-116/ jest bratem Grzegorza Łoszyca. Ojciec Michał Łoszyca odwiedzał przebywającego w Lesku Grzegorza. UPA doszła do wniosku, że szpieguje na rzecz wojska. Latem 1946r. Ukraińcy otoczyli dom Łoszyców. Dwóch z nich weszło do domu i uprowadziło ojca i brata Jerzego. Ponadto zabrany został Jan Gankiewicz narodowości polskiej. W pobliżu własnego domu zastrzelony został mieszkaniak narodowości ukraińskiej, który widząc zbliżający się uzbrojony oddział Ukraińców próbował zbiec. Odchodząc sprawcy zabrali również Drozda narodowości ukraińskiej. Po interwencji rodziny został wypuszczony i wrócił do wioski.

Z jego relacji wynikało, że zatrzymanych związano i osadzono w bunkrze. Następnego dnia zabrano Jerzego Łoszyca. O uprowadzeniu mieszkańcy wsi powiadomili wojsko stacjonujące w Wołkowie. Powiadomiono też Grzegorza Łoszyca, który wraz z oddziałem żołnierzy przyjechał do Terki. Po zatrzymaniu zakładników żołnierze wystosowali pismo do partyzantki ukraińskiej, z którego wynikało, że jeśli UPA uwolni uprowadzonych to zostaną również zwolnieni zakładnicy. W odpowiedzi Ukraińcy powiesili dwóch z zatrzymanych mężczyzn. Ciała były zmasakrowane, nosiły ślady tortur. Po tym zdarzeniu żołnierze przyprowadzili zakładników do wioski. Umieszczono ich w jednym domu i podpalono. O tym zdarzeniu dowiedział się od brata Grzegorza. Sam słyszał jedynie pojedyncze strzały. Wraz z rodziną zajmował się w tym czasie pochówkiem ojca.

W toku śledztwa zebrano szereg innych dowodów potwierdzających przebieg zbrodni w Terce. Ze sprawozdania Komendy Powiatowej MO Lesko za okres 9-10 lipca 1946r. /k 39/ wynika, że w nocy z 5/6 lipca 1946r. do gromady Terka przysłała grupa ok. 30 nacjonalistów ukraińskich, która uprowadziła 4 mieszkańców. Jeden narodowości ukraińskiej został zastrzelony na miejscu. W dniu 8 lipca 1946r. dwóch

z uprowadzonych zostało powieszonych, jeden pozostał w dalszym ciągu uwięziony, zaś jeden został wypuszczony i powrócił do domu.

Z meldunku sytuacyjnego Nr 0173 8 Oddziału Wojsk Ochrony Pogranicza z dnia 18 lipca 1946r. /k 41-42/ wynika, że nacjonałiści ukraińscy uprowadzili mieszkańców Terki w nocy z 4/5 lipca.

W dniu 7 lipca 1946r. wzięto z Terki kilka osób jako zakładników. Dwóch z zatrzymanych Ukraińcy powiesili na skraju wioski w nocy z 7/8 lipca 1946r. 8 lipca 1946r. 36 Kompania WOP wraz z zakładnikami wyjechała do Terki celem pogrzebienia zamordowanych. Tej samej treści informacja zawarta jest w sprawozdaniu miesięcznym 36 Komendy Odcinka 8 Oddziału WOP z dnia 15 lipca 1946r. /k 43/. Wynika z niej, że po przyjeździe do Terki wojsko przekazało zakładników funkcjonariuszom Posterunku MO w Wołkowie.

Zabezpieczono w toku postępowania dokumenty w postaci wykazu obsady 36 Komendy Odcinka 8 Oddziału WOP pochodzącego z dnia 7 lipca 1946r., imienny wykaz tej jednostki z dnia 10 marca 1947r. oraz kserokopie kart ewidencyjnych i niepełne teczki akt personalnych kadry oficerskiej 36 Komendy oraz szefa sztabu i dowódcy 8 Oddziału WOP /k 155-200/.

Z Archiwum Straży Granicznej uzyskano skorowidz stanu osobowego 36 i 37 Komendy Odcinka WOP, listę plac i uposażeń oficerów, podoficerów i szeregowców 36 kompanii /k 1058-1095/ kopie meldunków sytuacyjnych, rozkazów oficerskich i obsad etatowych stanowisk oficerskich /k 1102-1139/.

Z informacji Wojskowego Instytutu Historycznego /k 44/ wynika, że w jego zasobach archiwalnych nie odnaleziono informacji na temat zbrodni w Terce. Takich materiałów brak również w zasobie Centralnego Archiwum Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji /k 53/.

W wyniku kwerendy akt Centralnego Archiwum Wojskowego w Rembertowie natrafiono jedynie na meldunek sytuacyjny nr 202 Dowódcy 8 Oddziału WOP z dnia 11 stycznia 1946r. /k 1461-1462/.

Archiwum Państwowe w Sanoku nie dysponuje materiałem archiwalnych w sprawie zbrodni w Terce /k 276/.

Od Dyrektora Archiwum Ukraińskiego otrzymano wykaz materiałów źródłowych umożliwiających częściową identyfikację personalną żołnierzy WOP oraz kopie meldunków i sprawozdań 36 Komendy 8 Oddziału WOP /k 310-326/.

W Oddziałowym Biurze Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów w Warszawie odnaleziono materiały archiwalne dotyczące działalności UPA i meldunki sytuacyjne, karty przeprowadzonych operacji i protokoły przesłuchań /k 1182-1187/.

W dniu 25 lipca 2003r. na podstawie wyżej wymienionych akt przeprowadzono kwerendę w Instytucie Pamięci Narodowej – Biurze Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów w Warszawie /k 1373-1375/. Objęte nią zostały dokumenty dotyczące Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów, meldunki informacyjne do Prokuratury KBW, raporty, spisy pracowników wydziału Operacyjnego 8 Dywizji „Sanok”, grupy Operacyjnej KBW, Grupy Operacyjnej 9 Dywizji Przemysł, sprawozdania miesięczne Grup Operacyjnych, teczki kart przeprowadzonych operacji, teczki rozkazów dziennych, meldunków o wypadkach nadzwyczajnych, wyroki sądowe i pisma dochodzeniowe.

W analizowanych materiałach brak informacji o zbrodni w Terce.

Kwerenda pozostałych zasobów archiwalnych również dała wynik negatywny /k 384/.

W poczet materiału dowodowego włączono artykuły opublikowane w gazecie „Nowiny” zawierające fragmenty wspomnień o zbrodni w Terce /k 35, k 49, k 50-52/ oraz opis zawarty w „Pamiętnikach Osadników Bieszczadzkich” Franciszka Gankiewicza, Jarosława Wajdy i Stefana Pelca, a nadto sprawozdania członków UPA /k 55-66/, publikacje nr 46 z 16 listopada 2003r. i nr 29 z dnia 18 lipca 2004r. „Naszego Słowa” /k 1413-1414, k 1889/.

Na podstawie zachowanej dokumentacji źródłowej zawierającej wykaz oficerów 36 Komendy Odcinka WOP z dnia 7 sierpnia 1946r. ustalono, że dowódcą 36 Komendy był mjr Stanisław Duda, zastępcą dowódcy do spraw polityczno - wychowawczych por. Franciszek Bester, zastępcą do spraw zwiadu por. Kazimierz Jasiewicz, oficerem polityczno - wychowawczym por. Franciszek Rakowski, adiutantem odcinka ppor. Wawrzyniec Hajdamowicz, szefem łączności por. Józef

Buczek, pomocnikiem kierownika sekcji zwiadu chorąży Jan Szopski, dowódcą plutonu łączności ppor. Dymitr Zinowski, kwatermistrzem ppor. Wiaczesław Peterlajtner, oficerem mundurowym ppor. Włodzimierz Chołoniewski, dowódcą 162 strażnicy por. Franciszek Gajdemski, zastępcą dowódcy strażnicy chor. Mieczysław Oczepa, dowódcą 163 strażnicy por. Stanisław Pfeiffer, dowódcą 164 strażnicy ppor. Roman Bury, zastępcą chorąży Józef Wołodzko, dowódcą 165 strażnicy ppor. Jan Lisak, zastępcą dowódcy do spraw zwiadu ppor. Lucjan Maliszewski. W bazie Pesel dokonano szeregu sprawdzeń ustalając żyjących obecnie żołnierzy i oficerów 36 Komendy Odcinka WOP.

Jan Szopski /k 247-250/ w lipcu 1946r. w stopniu chorążego był szefem kancelarii 36 Komendy Odcinka WOP. Zeznał, że nie brał udziału w walkach w terenie. Sporządził sprawozdanie w dniu 14 lipca 1946r. dotyczące wydarzeń w Terce na podstawie informacji uzyskanych od poszczególnych dowódców grup, a przekazywanych do sztabu. Jak zeznał nie był świadkiem i nie słyszał o zbrodni w Terce.

Mieczysław Oczepa /k 278-279/ był zastępcą dowódcy strażnicy nr 162 36 Komendy Odcinka WOP. Brał udział w wielu akcjach przeciwko oddziałom UPA, w tym również w miejscowości Terka. Zeznał, że nigdy nie brał udziału w akcji podczas której spalono zatrzymanych zakładników, ani nie słyszał o takim zdarzeniu.

Władysław Chołoniewski /k 290-301/) był szefem zaopatrzenia 36 Komendy Odcinka WOP, która stacjonowała w 1946r. w Olchowcach, Olszanicy i Wołkowcy. W lipcu 1946r. mieszkańcy Terki powiadomili żołnierzy o uprowadzeniu kilku mieszkańców przez UPA. Na miejsce zdarzenia udali się żołnierze grupy manewrowej. O tym zdarzeniu dowiedział się z rozmów z żołnierzami w kantynie. Nie wie ile liczył oddział, kto nim dowodził i jaki był jego skład osobowy. Zeznał ponadto, że nie ma żadnych wiadomości na temat zbrodni na zakładnikach narodowości ukraińskiej w Terce.

Ignacy Kotowicz /k 377-379/ w stopniu szeregowca został przydzielony do 36 Komendy Odcinka WOP jako pisarz. W skład Komendy wchodziły 4 strażnice. Jako

pisarz nie uczestniczył w walkach w terenie. Na temat zbrodni w Terce nie ma żadnych wiadomości.

Franciszek Gajdemski /k 396-397/ zeznał, że był komendantem 162 strażnicy WOP. Żołnierze z jego oddziału nie brali udziału w akcjach przeciwko oddziałom UPA, ani w zatrzymaniu zakładników Terce.

Kazimierz Kaszany /k 402-403/ w 36 Komendanturze WOP pełnił służbę w łączności. Wraz z grupą 12 żołnierzy brał udział w budowie linii telefonicznych. Nie ma wiadomości na temat zbrodni w Terce.

Henryk Garbowski /k 412-415/ pełnił służbę w 36 Komendanturze Odcinka WOP na stanowisku pomocnika dowódcy batalionu do marca 1946r., kiedy to został oddelegowany do pracy w sztabie mieszczącym się w Przemyślu. Pod dowództwem Stanisława Dudy brał wielokrotnie udział w walkach z oddziałami UPA w okolicach Baligrodu. Zeznał, że nigdy nie był w Terce i nie ma wiadomości na temat zbrodni na zatrzymanych zakładnikach.

Stanisław Świdorski /k 504-505/ pełnił służbę w batalionie szkolnym 36 Komendantury WOP. Jak zeznał w roku 1945 otrzymał dwutygodniowy urlop po którym zdezerterował z wojska. Nie ma wiadomości na temat Terki.

Romuald Zybał /k 510-512/ od jesieni 1945r. pełnił służbę w 8 Oddziale WOP w stopniu kaprała. Latem 1946r. brał udział w akcji wysiedlania ludności narodowości ukraińskiej w Terce. Został wówczas zastrzelony przez żołnierzy jeden uzbrojony mężczyzna, członek UPA. Świadek zeznał, że w czasie tej akcji wysiedlania nie było żadnych ofiar wśród ludności cywilnej. Nie było takiej sytuacji aby żołnierze brali zakładników i przetrzymywali ich w Wołkowyci, a następnie zamordowali.

Albert Andruszkiewicz /k 516-518/ służbę w WOP pełnił od 1945r. do 1947r. W czasie stacjonowania oddziału w Wołkowyci w sierpniu 1946r. brał udział w walkach z oddziałami UPA.

Nie ma wiadomości na temat wymordowania zakładników w Terce przez żołnierzy.

Tytus Nawój /k 696-698/ obsługiwał ckm w 36 Komendanturze WOP. Brał udział w starciach zbrojnych z oddziałami UPA. Jak zeznał, nazwa Terka nic mu nie

mówi. Nie potrafi powiedzieć czy tam był i czy uczestniczył w zatrzymaniu zakładników. Nie pamięta również struktury oddziału w którym pełnił służbę, nazwisk żołnierzy i dowódców.

Antoni Strynowicz /k 699-703/ w 36 Komendanturze WOP pełnił funkcję szefa uzbrojenia. Stacjonował wraz z częścią żołnierzy w Olszanicy. Z racji zajmowanego stanowiska nie brał udziału w walkach. Jak zeznał, cała komendantura liczyła około 120 żołnierzy i podlegała sztabowi mającemu siedzibę w Przemyślu. Nie ma wiadomości na temat akcji wojska w Terce i wzięcia zakładników.

Jan Strynowicz /k 704-708/ w dniu 2 listopada 1945r. otrzymał przydział do 36 Komendantury WOP. Pełnił funkcję dowódcy drużyny. Jego oddział stacjonował w Wołkowyi. Zeznał, że brał udział w walkach z oddziałami UPA. W czasie służby był kilka razy w Terce, ale nigdy nie brał udziału w zatrzymywaniu zakładników. O zbrodni dowiedział się po zakończeniu służby wojskowej w roku 1947 od byłego mieszkańca wsi Polanka sąsiadującej z Terką - Mikołaja Homzy.

Dowódcą drużyny w 36 Komendanturze WOP w stopniu kaprała był Piotr Mańczak /k 784-785/. Brał udział w starciach zbrojnych z oddziałami ukraińskiej partyzantki na terenie Bieszczad przez okres około 1 roku i 6 miesięcy. Zeznał, że nie brał udziału w akcji wojska w następstwie której spalono żywcem zakładników, chociaż nie wyklucza, że do takiego zdarzenia mogło dojść.

W okresie od grudnia 1945r. do listopada 1946r. na stanowisku zastępcy dowódcy plutonu 36 Komendantury WOP pełnił służbę Waldemar Satała /k 907-910/. Jak zeznał od stycznia do maja 1946r. przebywał w szpitalu, a następnie na urlopie zdrowotnym. Do służby wrócił około 15 lipca 1946r. Jego oddział stacjonował w tym czasie w Wołkowyi. Słyszał od innych żołnierzy, że po zatrzymaniu zakładników w Terce, UPA przeprowadziła akcję odwetową. Bliższych informacji na temat zbrodni nie posiada.

Jan Czuryło /k 1027-1028/ w 8 Oddziale 36 Komendantury był radiotelegrafistą. Brał udział w walkach z oddziałami UPA. Zeznał, że nie był w Terce w lipcu 1946r. i nie ma wiadomości na temat popełnionej przez żołnierzy zbrodni.

Bolesław Mikos /k 893-894/ służył w 36. Pułku Piechoty, VIII Dywizji, II Armii Wojska Polskiego, który wiosną 1946r. został przemianowany na Wojska Ochrony Pogranicza. W 36 Komendanturze był telefonistą. Walkami z oddziałami UPA dowodził Stanisław Duda. Zeznał, że nie słyszał o takim zdarzeniu, aby wojsko w zamian za uprowadzenie przez UPA 4 mieszkańców Terki zamordowało zatrzymanych zakładników.

Wacław Gliński /k 1172-1173/ wchodził w skład grupy manewrowej 36 Komendantury WOP. Jej zadaniem było udzielanie pomocy strażnikom w przypadku ataku na te obiekty. Grupa liczyła około 60 żołnierzy. W walkach z oddziałami UPA brał udział na trasie Cisna – Baligród latem 1946r. oraz w Wołkowie 15 czerwca 1946r. Zeznał, że nie był w Terce w lipcu 1946r. i nie ma wiadomości o wzięciu przez wojsko zakładników.

Dominik Matuszak /k 1223-1230, k 1254-1256/ służył w 8 Oddziale 36 Komendantury WOP w stopniu szeregowca. W roku 1945 i 1946 stacjonował w Olszanicy. Zeznał, że pamięta nazwę miejscowości Terka. Na przełomie roku 1945 i 1946 zimą UPA kilkakrotnie w okolicy tej miejscowości atakowała osoby cywilne. Wysyłane były na pomoc jednostki wojskowe. Zeznał, że w lipcu 1947r. brał udział w walce z UPA w Wołkowie. W czasie akcji przeciwko oddziałom UPA na rozkaz dowódcy strzelali w dachy domów pociskami zapalającymi, co powodowało pożary. Nie uczestniczył w zatrzymywaniu zakładników w Terce i nie ma na ten temat wiadomości.

Piotr Piskunowicz /k 1248-1250/ wraz z 36 Komendą Odcinka WOP stacjonował w Olszanicy, a w kwietniu 1946r. wraz z grupą ok. 120 osób został przeniesiony do Wołkowie. Jak zeznał, od początku lipca przez 15 dni przebywał na urlopie. Po powrocie do jednostki od żołnierzy dowiedział się, że UPA przypuściło atak na jednostkę. Doszło do walk w trakcie których zginęło wielu żołnierzy. Nie ma żadnych wiadomości o zbrodni w Terce.

Witold Andrzejewski /k 1251-1253/ w 36 Komendanturze WOP pełnił służbę w stopniu kaprała. Stacjonując w Wołkowie brał wielokrotnie udział w akcjach przeciwko UPA na terenie Terki. Uczestniczył też w przesiedlaniu ludności ukraińskiej. Komendantura składała się z czterech strażnic po ok. 40-tu żołnierzy. Z

kolei w ramach strażnicy działały drużyny wykonujące często różne zadania. Zaprzeczył, aby brał udział w akcji zatrzymywania w Terce zakładników narodowości ukraińskiej. Nie słyszał również o uprowadzeniu przez UPA czterech jej mieszkańców.

Władysław Napieraj /k 1292-1295, k 1359-1360, k 1362-1364/ jako dowódca drużyny w 36 Komendanturze WOP w roku 1946 stacjonował w Wołkowie. Słyszał o powieszeniu w lipcu w Terce kilku mieszkańców. Do miejscowości tej udał się z oddziałem kilka dni później. Nie zna okoliczności zatrzymania przez wojsko zakładników, a następnie ich zamordowania.

Stanisław Biernikowicz /k 1310-1311/ służył w 37 Komendanturze WOP. Zeznał, że brał udział w akcji przesiedlania ludności narodowości ukraińskiej. Nie są mu znane fakty dotyczące zbrodni w Terce.

Józef Bujak /k 1310-1311/ w 36 Komendanturze WOP był na etacie zaopatrzeniowca i magazyniera. Brał udział w walkach z UPA w czasie ataków na transporty żywności, głównie na trasie Baligród - Cisna. Zeznał, że w miesiącu lipcu 1946r. stacjonował wraz z oddziałem w Cisnej. Nie ma wiadomości na temat zabójstwa wziętych przez wojsko zakładników.

Zygmunt Ogonowski /k 1327-1328/ pełnił służbę w 163 strażnicy 36 Komendantury WOP. W roku 1946 jako dowódca drużyny brał udział w walce z UPA na terenie Wołkowie. Nie pamięta aby był w Terce w dniach 7-9 lipca 1946r. Zeznał, że nie ma wiadomości odnośnie zatrzymania i spalenia zakładników.

Władysław Kozierowicz /k 1335-1339/ zeznał, że po zakończeniu wojny pełnił służbę w WOP. W lipcu 1946r. brał udział w starciu z oddziałami UPA w Terce. Nie ma bezpośrednich informacji o wymordowaniu zatrzymanych przez wojsko zakładników. Podczas akcji wysiedleńczej wiosek dokonywali zatrzymań mieszkańców narodowości ukraińskiej, których załadowywali do wagonów kolejowych. O tym, że zatrzymani zakładnicy zostali spaleni dowiedział się później od żołnierzy, którzy między sobą o tym rozmawiali. Obecnie nie pamięta ich nazwisk.

Aleksander Biernat /k 1376-1377/ zeznał, że w 36 Komendanturze WOP pełnił służbę na początku 1946r. jako dowódca plutonu. Nie brał udziału w żadnych

akacjach represyjnych wobec ludności ukraińskiej. W nocy z 26/27 lipca 1946r. w czasie ataku UPA na Wołkowyję został ranny odłamkiem miny moździerzowej w oko i bark.

Franciszek Jasiulewicz /k 1415-1416/ od miesiąca maja 1946r. pełnił funkcję zastępcy, a następnie kierownika Granicznego Punktu Kontroli 36 Komendantury WOP w Olszanicy. Brał udział w walkach z oddziałami UPA podczas obrony Posterunku i torów kolejowych w Olszanicy. Zeznał, że nigdy nie był w Terce i nie ma na ten temat wiadomości.

Michał Łomako /k 1417-1421/ przez cały okres służby w 36 Komendanturze WOP stacjonował w Olszanicy. Brał udział w walkach obronnych tej miejscowości oraz w starciu z UPA w Zawadce Morochowskiej. Nie ma wiadomości na temat zbrodni w Terce.

Mikołaj Wieczór /k 1478-1480/ wiosną 1946r. został skierowany do Wołkowyi, gdzie stacjonował 8 Oddział 36 Komendantury Odcinka WOP. Zeznał, że jako sanitariusz nie brał udziału w akcjach wojska przeciwko oddziałom UPA, nie był w Terce i nie słyszał o zbrodni popełnionej w tej miejscowości na ludności cywilnej.

Zygmunt Słubik /k 1501-1503/ był szefem 4 strażnicy 36 Komendantury WOP w stopniu sierżanta. Zeznał, że brał udział w walkach z UPA, ale na temat spalenia w Terce wziętych przez wojsko zakładników nie posiada żadnych informacji.

Marian Boratyński /k 1678-1681/ w stopniu kaprała był radiotelegrafistą w 36 Komendanturze WOP. Zeznał, że nie brał udziału w walkach zbrojnych. Jego oddział stacjonował w Lesku, Baligrodzie i Wołkowyi. O Terce i związanych z nią wydarzeniach nigdy nie słyszał.

Jan Hawrot /k 1742-1743/ jako kapral w 36 Komendanturze WOP w Olszanicy prowadził zajęcia szkoleniowe dla oficerów. Nie był w Terce ani w Wołkowyi i nie ma wiadomości w sprawie prowadzonego śledztwa.

Antoni Czajkowski /k 1757-1758, k 1760/ z oddziałem 36 Komendantury WOP stacjonował w Baligrodzie. Nie pamięta w jakich miejscowościach, ale brał udział w walkach zbrojnych przeciwko UPA. Zeznał, że nie był w Terce i nie ma

wiadomości na ten temat. Obecnie nie pamięta nazwisk dowódcy i składu osobowego swojego oddziału.

Jan Bryńczak /k 1764-1765/ zeznał, że służył w WOP na terenie Baligrodu, ale obecnie nie pamięta nazwy oddziału ani miejscowości w których przebywał. W roku 1946 przebywał wielokrotnie w szpitalu lecząc odniesione rany w czasie wojny. Ze względu na stan zdrowia był zwolniony z wymarszów w teren. Na temat zbrodni w Terce nie ma wiadomości.

Jan Cieśliński /k 1789-1790/ od wiosny 1946r. służył w 8 Oddziale 36 Komendatury WOP. W Terce nigdy nie był. Jak zeznał, podczas stacjonowania oddziału w Wołkowie słyszał od żołnierzy o zatrzymaniu przez wojsko zakładników narodowości ukraińskiej w odwecie za powieszenie 4 osób. Szczegółów tego zdarzenia nie zna. Nie potrafi również wymienić nazwisk żołnierzy biorących udział w zbrodni. Żołnierze biorący udział w akcjach zbrojnych przeciwko UPA byli przez dowództwo przenoszeni do innych oddziałów i miejscowości, aby zdezorientować przeciwnika.

Jan Hołownia /k 1840-1843/ pełnił służbę w plutonie gospodarczym 8 Oddziału 37 Komendatury WOP stacjonującym w Baligrodzie, Cisnej i Wołkowie. Jak zeznał nie brał udziału w akcji wojska w Terce w lipcu 1946r. ani nikt z żołnierzy 37 Komendatury nie słyszał o takim zdarzeniu.

Józef Brzuszek /k 1863-1865/ służył w trzeciej strażnicy 37 Komendatury WOP stacjonującej w Lesku, Baligrodzie, a od marca 1946r. w Cisnej. Nie brał udziału w akcjach wojska przeciwko ludności cywilnej. Nie słyszał o zbrodni w Terce.

Alfred Iwanowski /k 1866-1867/ pełnił służbę w Samodzielnej Kompanii Łączności podległej służbowo dowództwu 36 Komendatury WOP. W marcu 1946r. został zwolniony z wojska. Nie ma wiadomości na temat Terki.

Antoni Hulicki /k 2005-2006/ zeznał, że po przemianowaniu 32 Pułku Piechoty II Armii Wojska Polskiego w którym służył, na Wojska Ochrony Pogranicza stacjonował w Komańczy, Gorlicach i Olchowcu. Nie brał udziału w walkach z oddziałami UPA i nigdy nie był w Terce.

Ustaleni w toku śledztwa świadkowie o imionach i nazwiskach tożsamyh z danymi z wykazu żołnierzy i oficerów Oddziału 36 Komendantury Odcinka WOP zeznali, że pełnili służbę w innych formacjach, a mianowicie: Stanisław Karban /k 506-507/ - 18 Dywizja 65 Pułku Piechoty, Mieczysław Suchacki /k 508-509/ , IV Pułk Pancerny Armii Andersa, Jan Duszenko /k 513-515/, - Oddział Ochrony Dowództwa Okręgu w Krakowie Józef Oleszkiewicz /k 712-714/ - Armia Czerwona, Czesław Szabała /k 745-746/ - WOP Włodawa, Józef Oleszkiewicz /k 747-748/ - 54 PAL, Henryk Marczewski /k 805-807/ - 47 Pułk Piechoty w Szczecinku, Antoni Wac /k 808-809/ - Armia Czerwona, Henryk Marczewski /k 843-845/ - 47 Pułk Piechoty w Szczecinku, Marian Szczęśniak /k 853-8540/ - 37 Pułk Piechoty, Jan Hajdukiewicz /k 872-873/ - Korpus Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Kielcach, Jan Hajdukiewicz /k 875-876/ - Wojsko Polskie, jednostka na Westerplatte, Jan Karaczun /k 1029-1030/ - Armia Czerwona, Wacław Gliński /k 1036-1037/, Batalion Komendy miasta Warszawy, Romuald Stankiewicz /k 1050/ - 23 Brygada WOP w Bystrzycy Kłodzkiej, Edward Krukowski /k 1140-1141/ - 35 Komendantura WOP, Edward Krukowski /k 1149-1151/ - 43 Pułk Piechoty w Stargardzie Szczecińskim, Wacław Gliński /k 1158-1161/ - Marynarka Wojenna, Józef Szablowski /k 1245-1246/ - 5 Kresowa Dywizja Piechoty, Stanisław Roczeń /k 1277-1278/ - 8 Komenda WOP, Kazimierz Weron /k 1498-1500/ - 9 Dywizja Piechoty, Kazimierz Czapski /k 1739-1740/ - 8 Drezdeńska Dywizja Piechoty, Stanisław Francuz /k 1989-1990/ - Pułk Piechoty w Toruniu, Bolesław Krysiak /k 1993-1945/ - Samodzielna Brygada Operacyjna w Krakowie.

W toku postępowania zebrano materiał dowodowy pozwalający na przedstawienie zarzutów żołnierzom 8 Oddziału 36 Komendantury WOP:

I. Józefowi Błońskiemu o to, że

1. w okresie od 7 lipca do 8 lipca 1946r. w Terce b. pow. sanockiego pełniąc służbę w 8 Oddziale 36 Komendantury Wojsk Ochrony Pogranicza w stopniu szeregowca, działając wspólnie z Janem Pieńkosem i innymi nieustalonymi żołnierzami pododdziału w liczbie około 40 oraz Grzegorzem Łoszycą, zatrudnionym w Komendzie Powiatowej Milicji

Obywatelskiej w Lesku na stanowisku gońca, dopuścił się zbrodni komunistycznej i zbrodni przeciwko ludzkości polegającej na zabójstwie poprzez rozstrzelanie i spalenie żywcem co najmniej 12 obywateli polskich narodowości ukraińskiej, a mianowicie Mychajło Lipkewycza, Marię Bajda, Annę Diak, Wasyla Bajdę, Matwija Diaka, Mykołę Chomyj, Mychajło Ostasza, Stefana Burmycza, Hrycia Romancio, Mychajło Romancia, Pelagię Romancio i głuchoniemego mężczyznę o imieniu Jan i nieustalonym nazwisku, to jest o przestępstwo z art. 148§2 pkt 1, 2, 3 i 4 kk w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U.Nr 155 poz. 1016 z późn. zm.),

2. w dniu 9 lipca 1946r. w Terce b. pow. sanockiego pełniąc służbę w 8 Oddziale 36 Komendantury Wojsk Ochrony Pogranicza w stopniu szeregowca, działając wspólnie z innymi żołnierzami pododdziału w liczbie około 40 oraz Grzegorzem Łoszycą, zatrudnionym w Komendzie Powiatowej Milicji Obywatelskiej w Lesku na stanowisku gońca, dopuścił się zbrodni komunistycznej i zbrodni przeciwko ludzkości polegającej na zabójstwie 23 osób, obywateli polskich narodowości ukraińskiej, w ten sposób, że po uprzednim zaprowadzeniu do opuszczonego domu, zaryglowaniu od zewnątrz drzwi i okien przy pomocy drutu kolczastego, strzelając pociskami zapalającymi oraz wrzucając do środka granaty spowodował pożar w wyniku którego spłonęli żywcem więźci jako zakładnicy: Tońko Bajda, Maria Bajda, Wołodymyr Bajda, Kateryna Cokan, Rozalia Diak, Anastazja Diak, Natalia Diak, Maria Diak, Maria Gisejko, Anna Hnatyszyn, Rozalia Hnatyszyn, Ilia Hnatyszyn, Maria Kornas, Kateryna Kornas, Kateryna Liberna, Kateryna Ostasz, Helena

Poliwko, Pelagia Romancio, Maria Romancio, Maria Sanczak,
Antonina Wajda, Maria Wajda i Włodzimierz Wajda,

oraz

3. działając w miejscu, czasie i w sposób jak opisany w punkcie 2 usiłował dopuścić się zbrodni komunistycznej i zbrodni przeciwko ludzkości polegające na zabójstwie obywatela polskiego narodowości ukraińskiej Bazylego Soniaka, lecz zamierzonego celu nie osiągnął, z powodu jego ucieczki to jest o przestępstwo z art. 148§2 pkt 1, 2, 3 i 4 kk w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu /Dz.U.Nr 155 poz. 1016 z późn. zm./ i 13§1 kk w zw. z art. 148§2 pkt 1, 2, 3 i 4 kk w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu /Dz.U.Nr 155 poz. 1016 z późn. zm./,

II. Janowi Pieńkosowi o to, że:

w okresie od 7 lipca do 8 lipca 1946r. w Terce b. pow. sanockiego pełniąc służbę w 8 Oddziale 36 Komendantury Wojsk Ochrony Pogranicza w stopniu szeregowca, działając wspólnie z Józefem Błońskim i innymi nieustalonymi żołnierzami pododdziału w liczbie około 40 oraz Grzegorzem Łoszcą, zatrudnionym w Komendzie Powiatowej Milicji Obywatelskiej w Lesku na stanowisku gońca, dopuścił się zbrodni komunistycznej i zbrodni przeciwko ludzkości polegającej na zabójstwie poprzez rozstrzelanie i spalenie żywcem co najmniej 12 obywateli polskich narodowości ukraińskiej, a mianowicie Mychajło Lipkewycza, Marię Bajda, Annę Diak, Wasyla Bajdę, Matwija Diaka, Mykołę Chomyj, Mychajło Ostasza, Stefana Burmycza, Hrycia Romancio, Mychajło Romancia, Pelagię Romancio i głuchoniemego mężczyznę o imieniu Jan i nieustalonym nazwisku, to jest o przestępstwo z art. 148§2 pkt 1, 2, 3 i 4 kk w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3

ustawy z dnia 18 grudnia 1998r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu /Dz.U.Nr 155 poz. 1016 z późn. zm./,

Przesłuchany w charakterze podejrzanego Józef Błoński /k 2161-2164/ nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów i odmówił składania wyjaśnień.

Jan Pierńkos przesłuchany w charakterze podejrzanego /k 2172-2179, k 2180-2183/ również nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu.

Wyjaśnił, że do 8 Oddziału 36 Komendantury WOP trafił wiosną 1946r. W miejscowości Terka bywał kilkakrotnie. Widział w dniu 7 lipca 1946r. grupę żołnierzy wychodzącą w kierunku Terki. Później do Wołkowcy zostali przyprowadzeni wraz z inwentarzem mieszkańcy Terki narodowości ukraińskiej głównie kobiety i starsze osoby. Następnego dnia zakładników ponownie – ale już bez dobytku – poprowadzono do Wołkowcy. Po powrocie żołnierzy dowiedział się, że zakładnicy zostali rozstrzelani w odwecie za powieszenie przez UPA czterech Polaków.

Jan Pierńkos wyjaśnił, że nie był w dniach od 7-8 lipca w Terce i nie brał udziału w zatrzymaniu i zabójstwie jej mieszkańców narodowości ukraińskiej. Oddział, który dokonał tej zbrodni, składał się z żołnierzy pochodzących z terenów wschodnich Polski. Na akcje zgłosili się na ochotnika, ze względu na zadawnione porachunki osobiste z Ukraińcami. Jan Pierńkos wyjaśnił, że nie zna ich nazwisk. W Terce był kilka dni po zbrodni. Widział zgłiszczka dwóch domów. W pozostałych nie było mieszkańców.

Nie mają wiadomości na temat Terki i nie pełnili służby wojskowej przesłuchiwanie w toku postępowania świadkowie: Edward Honkisz /k 755-756/, Tadeusz Bandała /k 779-780/, Kazimierz Jasiewicz /k 787-788/, Czesław Szabała /k 789-790/, Henryk Marczewski /k 792-793, k 796, k 802-804/, Feliks Ługiewicz /k 794-795/, Józef Oleszkiewicz /k 814-815/, Marian Szczęśniak /k 831-833, k 840-842, k 847-848, k 861-862, k 871/, Jan Korbut /k 834-836, k 846/, Henryk Marczewski /k 837-839, k 896-898, k 899-900/, Jan Czuryło /k 851-852, k 883-884/, Antoni Wac /k 863-865/, Stefan Wątor /k 890-892, k 922-923/, Jan Hajdukiewicz /k 902-903, k 925-

926, k 1096-1099/, Jan Wątor /k 904-906/, Wacław Morek /k 917-918/, Władysław Eliasz /k 919-920/, Romuald Stankiewicz /k 1014-1016, k 1038-1040, k 1044-1048/, Kazimierz Polus /k 1019-1024/, Jan Karaczun /k 1049-1050/, Edward Krukowski /k 1143-1144, k 1147-1148, k 1169-1170/, Wacław Gliński /k 1154-1157/, Andrzej Wydra /k 1162-1163/, Józef Szablewski /k 1164-1168, k 1176-1177/, Eugeniusz Radko /k 1171/, Zygmunt Machnik /k 1174-1175/, Franciszek Wąsowicz /k 1178-1180/, Bronisław Cupiał /k 1267-1269, k 1273-1275/, Edward Przepióra /k 1270-1272/, Józef Kazimierczak /k 1300-1301, k 1368-1371/, Jerzy Adamczak /k 1323-1324/, Tadeusz Rudkowski /k 1325-1326/, Władysław Andziak /k 1404-1405/, Kazimierz Markiewicz /k 1426-1428/, Franciszek Jasiulewicz /k 1429-1432/, Stanisław Magdziak /k 1488-1492, k 1578-1579/, Stanisław Bednarek /k 1665-1670/, Józef Barański /k 1768-1772/, Władysław Grabowski /k 1849-1852/, Franciszek Ignaciak /k 1859-1860/, Michał Fijałkowski /k 1881-1883/, Jan Figurski /k 1884-1885/, Ludwik Dziadek /k 1995-1998/, Czesław Gozdek /k 2001-2003, k 2007-2010/, Stanisław Orłowski /k 2141-2142/, Michał Podkalicki /k 2185-2186/.

Ze względu na stan zdrowia nie zostali przesłuchani: Roman Bury /k 392/ i Piotr Mańczuk /k 754/, Stanisław Kozicki /k 2039-2040/.

Otrzymano pisemne informacje od: Stanisława Bednarka /k 1662/, Stanisława Bąka /k 1682/, Jana Bednarka /k 1738/, Czesława Lityńskiego /k 1774/, Józefa Statkiewicza /k 1775, k 1780/, Henryka Dury /k 1777/, Romualda Dąbrowskiego /k 1781/, Zygmunta Biskupa /k 2011/, Józefa Iwaszkiewicza /k 2012/, Konstantego Ignaczaka /k 2013/, Antoniego Kurzawy /k 2014/, Henryka Klimka /k 2067/, Stanisława Orłowskiego /k 2140/ z których wynika, że w okresie objętym śledztwem nie byli żołnierzami czynnej służby wojskowej i nie mają informacji na temat prowadzonego śledztwa.

Z ustaleń w bazie PESEL wynika, że zmarli żołnierze 8 Kompanii 36 Komendy Odcinka WOP: Lucjan Maliszewski /k 373/, Stanisław Duda /k 374/, Wawrzyniec Hajdamowicz /k 376, k 414/, Franciszek Delega /k 376, k 427/, Józef Oleszkiewicz /k 381/, Antoni Sobótko /k 400/, Stanisław Gregalis /k 401/, Edwin Gruca /k 418/, Bolesław Iciaszek /k 422/, Paweł Gazdecki /k 423/, Zenon Ugarenko /k 424/, Edward Sidorowicz /k 425/, Piotr Jużyk /k 426/, Stefan Postrzygacz /k 428/.

Apolinary Zaleski /k 429/, Józef Alaburda /k 430/, Tadeusz Gątarz /k 434, k 520/, Jan Kotuła /k 2166/. Danych personalnych pozostałych żołnierzy i oficerów 36 Kompanii WOP nie ustalono.

W toku postępowania zabezpieczono kopie dokumentów w postaci: meldunku sytuacyjnego nr 0173 z dnia 18.VII.1946r. do dowódcy 8 Oddziału WOP /k 41-42/ i sprawozdania miesięcznego 36 Komendy Odcinka 8 Oddziału WOP /k 43/.

Wynika z nich, że 8 lipca 1946r. żołnierze 36 Komendy Odcinka WOP wyjechali do Terki, celem pogrzebania zamordowanych przez UPA mężczyzn. Wraz z oddziałem wojska wyjechało 6 funkcjonariuszy Posterunku MO w Wołkowie, którym, jak wynika z meldunków, przekazano zakładników.

Celem ustalenia, czy wspomniani w meldunkach funkcjonariusze MO w Wołkowie brali udział w zbrodni, wykonano szereg czynności procesowych zmierzających do ustalenia ich danych osobowych. Dokonano oględzin akt: IPN-Rz-111/05 zawierających wykazy imienne funkcjonariuszy MO pełniących służbę od 1944r. na terenach powiatów Jarosław, Lubaczów, Leżajsk, Łańcut, Lesko i Sanok /k 2065/, IPN-Rz-00149/3 i IPN-Rz-00106/4 zawierających zbiór rozkazów personalnych Komendy Wojewódzkiej MO w Rzeszowie z roku 1946 od nr 1 do 56 /k 2069, k 2071, k 2072/, IPN-Rz-00106/5 zawierających wykazy imienne funkcjonariuszy MO za rok 1946 woj. rzeszowskiego /k 2107/, IPN-Rz-111/16 zawierających spisy funkcjonariuszy MO byłego woj. rzeszowskiego /k 2108/, IPN-Rz-00149/4 zawierających zbiór rozkazów personalnych Komend Powiatowych MO byłego woj. rzeszowskiego z roku 1946 /k 2109/, IPN-Rz-067/17 zawierających karty ewidencyjne funkcjonariuszy byłej Komendy Powiatowej w Lesku w latach 1945-1947 /k 2110/.

W ich wyniku odnaleziono: wykazy funkcjonariuszy KPMO w Lesku z 1946r. /k 2023-2036/, wykaz funkcjonariuszy MO pełniących służbę na Posterunku MO w Wołkowie w latach 1945-1946 /k 2066/ oraz część akt osobowych /k 2117/.

Z informacji uzyskanej w bazie danych PESEL wynika, że część osób figurujących w wykazach nie odnaleziono /k 2073, 2111, 2118/, zaś większość zmarła /k 2074-2089, 2103-2105, 2112-2113, 2119-2122/.

- Piotra Strykowskiego /k 2055-2056/ - pełnił służbę na Posterunku MO w Tyrawie Wołoskiej od roku 1947. W okresie objętym śledztwem przebywał na tzw. „Ziemiach Odzyskanych”. Nie ma wiadomości na temat zbrodni w Terce;
- Tadeusza Józefczyka /k 2057-2058/ - jako szeregowy funkcjonariusz MO pełnił służbę w latach 1944-1946 na terenie Cisnej, Leska, Baligrodu. Zeznał, że w Wołkowie był posterunek MO, ale nie słyszał, aby jego funkcjonariusze brali udział wraz z wojskiem w zatrzymywaniu zakładników. W akcjach przeciwko oddziałom UPA milicjanci brali udział sporadycznie głównie jako przewodnicy po terenie;
- Tadeusza Goleń /k 2059/ - nie ma wiadomości na temat Terki. Pracę w Służbie Bezpieczeństwa na stanowisku wartownika w Sanoku rozpoczął w 1947r.;
- Adolfa Krężalek /k 2061-2062/ - od roku 1952 był Komendantem Powiatowym MO w Lesku. Nigdy nie był na Posterunku w Wołkowie. Nie ma wiadomości na temat prowadzonego śledztwa;
- Stanisława Orłowskiego /k 2141-2142/ - nie ma wiadomości na temat zbrodni;
- Piotra Czerenkiewicza /k 2191-2198/ - na Posterunku MO w Wołkowie pełnił służbę w stopniu szeregowego do września 1945r. Później został przeniesiony do miejscowości Hoczew. Brał kilkakrotnie udział w walkach z oddziałami UPA. Na temat zbrodni w Terce nie ma wiadomości.

Nie przesłuchano Stanisława Kozickiego /k 2144-2151/ ze względu na stan zdrowia.

Z informacji uzyskanych od: Piotra Kardasza /k 2129/, Michała Podkalickiego /k 2130/, Michała Orłowskiego /k 2131/, Edwarda Bestera /k 2133/, Alojzego Bestera /k 2135/ i Andrzeja Bestera /k 2137/ wynika, że nie służyli w organach MO i nie mają wiadomości w sprawie.

W toku postępowania wykonano szereg innych czynności zmierzających do ustalenia okoliczności zbrodni i sprawców.

Z Archiwum Państwowego w Rzeszowie Oddział w Sanoku uzyskano kopie pisma mieszkańców Terki z dnia 8.06.1947r. /k 1297/ zawierające prośbę o przesiedlenie. Odnośnie zdarzeń z miesiąca lipca jest m. in. wzmianka o powieszeniu „czterech Polaków w Terce przez banderowców”. Brak informacji o losie zakładników.

Przeprowadzono oględziny miejsca zdarzenia /k 1753-1756/. Miejsce, w którym stracono zakładników znajduje się w końcowej części wsi. Brak jest jakichkolwiek widocznych fragmentów domu w postaci pozostałości po podpiwniczeniu itp., w których by mogły znajdować się szczątki ludzkie.

Jednym ze sprawców zbrodni był Grzegorz Łoszyca. Z zeznań świadków wynika, że dowodził on grupą żołnierzy, wskazywał rodziny, które mają być zabrane jako zakładnicy oraz podjął decyzję o zabójstwie zatrzymanych.

W toku postępowania dokonano analizy akt personalnych Grzegorza Łoszyca /k 1892-1988/. Wynika z nich, że w latach 1945-1947 był on zatrudniony w KPMO w Lesku na stanowisku gońca. W rzeczywistości, jak wynika z zeznań świadków, był informatorem wojska. Grzegorz Łoszyca nie żyje. Nie ustalono losów uratowanego z pożaru Bazylego Soniaka.

Pomimo wykonania szeregu czynności procesowych nie zebrano dostatecznych dowodów pozwalających na wniesienie przeciwko Józefowi Błońskiemu i Janowi Pieńkosowi aktu oskarżenia.

Nie ustalono również danych personalnych pozostałych żołnierzy - sprawców zbrodni. Wykazy stanu osobowego 8 Oddziału 36 Komendy Odcinka WOP zawierając dane jedynie w postaci imion i nazwisk oraz stopni, co w większości uniemożliwia pełną identyfikację poszczególnych żołnierzy i oficerów. Fakt zabójstwa zakładników nie został odnotowany w żadnych ujawnionych dokumentach archiwalnych. Do wykonywania poszczególnych zadań stworzone były z żołnierzy różnych oddziałów tzw. grupy manewrowe. Po wykonanej operacji, w celu uniemożliwienia identyfikacji, żołnierzy przenoszono do innych jednostek. Nie potwierdzono udziału w zbrodni innych osób cywilnych oprócz wspomnianego Grzegorza Łoszyca. Dowódca 8 Oddziału 36 Komendatury WOP mjr Stanisław Duda nie żyje /k 374/. Jak wynika z zeznań większości przesłuchanych w toku

śledztwa świadków oraz sprawdzeń przeprowadzonych przez Posterunek Policji w Polańczyku /k 1574/ zwłoki ofiar zostały złożone w zbiorowej mogile na cmentarzu w Terce.

Zebrany materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że zbrodni dopuścili się żołnierze 8 Oddziału 36 Komendantury WOP stacjonujący w Wołkowie wraz z Grzegorzem Łoszycem.

Czyn ten wyczerpuje znamiona zbrodni komunistycznej i zbrodni przeciwko ludzkości w rozumieniu art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Mając przytoczone okoliczności na uwadze – śledztwo umorzono.

Wobec rozbieżnych zeznań świadków oraz informacji zawartych w dokumentach źródłowych daty poszczególnych zdarzeń podane są w przybliżeniu.

Prokurator Oddziałowej Komisji
Ścigania Zbrodni przeciwko
Narodowi Polskiemu w Kreszowie

Marian Papternik

(podpis)

1. Stronom przysługuje prawo przejęcia akt sprawy i złożenia zażalenia na postanowienie prokuratora nadzrędnego nad prokuratorem, który wydał lub zatwierdził postanowienie (art. 306 § 1 i 2 kpk).

Jeżeli prokurator nadzrębny nie przychylił się do zażalenia, kieruje je do sądu (art. 306 § 2 kpk). Sąd może utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie lub uchylić je i przekazać sprawę prokuratorowi celem wyjaśnienia wskazanych okoliczności, bądź przeprowadzenie wskazanych czynności (art. 330 § 1 kpk).

Jeżeli prokurator nadal nie znajduje podstaw do wniesienia aktu oskarżenia, wyda ponownie postanowienie o umorzeniu postępowania. Postępowanie to będzie podlegało zaskarżeniu tylko do prokuratora nadzrędnego (art. 330 § 2 kpk).

W razie utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia, pokrzywdzony, który wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 330 § 1 i 2 kpk, może wnieść akt oskarżenia do sądu w terminie 1 miesiąca od daty doręczenia zawiadomienia o postanowieniu. Akt oskarżenia winien spełniać wymogi określone w art. 55 § 1 i 2 kpk.

Inny pokrzywdzony tym samym czynem może aż do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej przyłączyć się do postępowania (art. 55 § 3 kpk).

2. Na rozstrzygnięcie co do dowodów rzeczowych zażalenie przysługuje również osobie, od której odebrano przedmioty lub która zgłosiła do nich roszczenie (art. 323 § 2 kpk).
3. Zażalenie wnosi się za pośrednictwem prokuratora, który wydał postanowienie.

Termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni od daty doręczenia odpisu postanowienia i jest zawity. Zażalenie wniesione po upływie tego terminu jest bezskuteczne (art. 122 § 1 i 2, art. 460 kpk).

Zarządzenie:

1. Stosownie do art. 100§2 i 140 kpk odpis postanowienia doręczyć:

1) podejrzanym: k 2161-2164, k 2172-2183,

a) pokrzywdzonym: k 78-85, k 86-89, k 96-99, k 102-105, k 108-110, k 118-122, k 128-132, k 280-282, k 283-286, k 307-309, k 361-363, (k 1404-1407 – za pośrednictwem Konsulatu).

2. Stosownie do art. 305§4 kpk zawiadomić podmiot składający zawiadomienie o przestępstwie, jeżeli nie jest pokrzywdzonym: k 1-2.

Prokurator Oddziałowej Komisji
Ścigania Zbrodni przeciwko
Narodowi Polskiemu w Rzeszowie

25 X 2005. Marian Papiernik

(data i podpis prokuratora)